

Oponentský posudek na bakalářskou práci Petry Buršíkové *Soudobá španělská literatura ve filmografii Maria Camuse; Úl, Nevinní svatí, Dům Bernardy Alby*

Mgr. Jiří Holub
Univerzita Karlova, Praha

Tématem bakalářské práce Petry Buršíkové je srovnání tří děl španělské literatury 20. století s jejich filmovými adaptacemi Maria Camuse.

V první kapitole autorka na základě dostupné literatury předkládá stručnou Camusovu biografii a shrnuje a charakterizuje jeho celoživotní tvorbu, jež zahrnuje scénáře, filmy, televizní seriály i povídky. Dále Petra Buršíková nastiňuje specifika španělské kinematografie za Frankova režimu a zvláště se zaměřuje na 50. léta 20. století, kdy nastupuje nová generace španělských filmařů (tzv. nový španělský film). Autorka zmiňuje události důležité pro založení této skupiny, její hlavní představitele a filmy, rysy společné poetiky a vymezuje místo a význam Maria Camuse v rámci této skupiny.

V druhé, teoretické kapitole Petra Buršíková odmítá obecně hodnotící názory, že literární dílo je buď než film, anebo naopak, pojímá obě média jako svébytné způsoby uměleckého vyjadřování, jež nelze srovnávat absolutně, a na základě prací především Antoina Jaimeho a Gérarda Genetta charakterizuje některé podobnosti a odlišnosti výrazových prostředků filmu a literatury. V závěru kapitoly tuto problematiku shrnuje a zároveň si tak stanovuje kritéria pro následující komparaci. Tato kritéria jsou však vypočtena poněkud neuspořádaně a některá z nich jsou navíc pojmově příliš neurčitá a neuchopitelná („[...] budeme tedy pomýšlet [...] na schopnost filmu napodobit atmosféru, čas, psychiku postav, zprostředkovat **hloubku díla** a interpretovat **hlavní sdělení** knihy pomocí obrazů, hudby, herců, světla, kulis a dalších“ s. 18, zvýraznil J. H.) na to, aby se dala v konkrétním srovnání použít. Naštěstí v následujících třech analytických kapitolách autorka široký okruh těchto kritérií omezí na šest a přesně je definuje. V těchto kapitolách Petra Buršíková nejprve představí a opírajíc se o relevantní literaturu charakterizuje adaptovaná literární díla, jimiž jsou romány *Úl* Camila Josého Cely a *Nevinní svatí* Miguela Delibese a divadelní hra *Dům Bernardy Alby* Federika Garcíi Lorcky, a poté analyzuje jejich filmová ztvárnění. Stručně nastíní okolnosti jejich přípravy a výroby a pak přistoupí k samotné komparaci, již provádí na základě čtyř strukturálně-narativních složek adaptací (vypravěč; postavy; vypuštěné nebo vyloučené prvky /např. epizody, dějiště ap./; úpravy a obměny /týkající se např. charakteristik postav, konců ap./) a dvou estetických složek (vizuální stránka filmu /kamera, výprava/ a doprovodná hudba). Nakonec také zmíní dobový kritický ohlas a každou kapitolu uzavře shrnujícím závěrem.

Právě v podkapitolách Komparace filmové adaptace a literární předlohy vidím hlavní a původní přínos bakalářské práce. Autorka zde podle výše zmíněných šesti kritérií jasně ukáže, v čem se filmová adaptace liší od literární předlohy, vysvětlí, zda tyto odlišnosti byly dány technickými možnostmi filmového média (např. omezení počtu postav románu *Úl*), anebo šlo o tvůrčí přínos Maria Camuse. Tyto autorské posuny pak Petra Buršíková umí přesvědčivě interpretovat a zhodnotit (např. jiný konec románu *Úl*, jiný typ vypravěče v *Nevinných svatých* anebo míra explicitnosti milostného aktu mezi Adélou a Pepem v *Domě Bernardy Alby* ap.).

Práci se dá vytknout několik málo nedostatků formulačních a stylistických, způsobených někdy jazykovou interferencí (místo „současné španělské literatury“ /s. 5/ raději „španělské literatury 20. století“; místo „Nejvyšší chunta pro cenzuru“ /s. 10/ raději „Nejvyšší výbor pro cenzuru“; „novela“ ve významu „román“ /s. 31, 42, 46/; „azyl“ ve významu „útulek“ /s. 46/; místo „fotografie“ užívat výrazy „kamera“, „obraz“ nebo „vizuální stránka filmu“ /srov. např. „Barvy fotografie jsou veskrze tlumené, okrové [...]“, s. 29; „[...] můžeme říci, že fotografie je jednou z nejvydařenějších a nejatraktivnějších složek filmu“, s. 43 a dále na s. 55, 57, 58, 60,

66/) a fakt, že se u internetových zdrojů neuvádí datum citace. Celkově však autorka prokazuje, že si umí stanovit relevantní cíle a adekvátní metodologii, dobře se orientuje v základní odborné literatuře a účelně ji cituje a umí analyzovaná díla přesvědčivě a citlivě interpretovat a zhodnotit. Z těchto důvodů bakalářskou práci Petry Buršíkové doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborná.

V Praze 6. září 2013

Jiří Holub